

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/280/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314209115
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6314209115.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa Domov sociálnych služieb, Pohorelská Maša 57, IČO 00 632 325 proti odporkyni S. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. V. XX zast. opatrovníčkou Mgr. Viktóriou Chromčíkovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Zvolen o zaplatenie 2 267,21 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 660,99 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

I. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

II. Odporkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Podaným návrhom sa navrhovateľ domáhal voči odporkyni zaplatenia 2 267,21 Eur na tom základe, že navrhovateľovi vznikli pohľadávky zo Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby č. XXXXX-XX/XXXX uzavretej podľa VZN BBSK č. 11/2009 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o platení úhrad v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK (ďalej len "zmluva") medzi špecializovaným zariadením Kotva ako poskytovateľom a odporcom ako prijímateľom. Predmetom zmluvy bol záväzok poskytovateľa poskytovať pre prijímateľa sociálnu službu na základe posudku o odkázanosti na sociálnu službu vydaného príslušným samosprávnym orgánom a úprava práv a povinností zmluvných strán podľa zákona o sociálnych službách. Odporkyňa sa zaviazala prijať sociálnu službu, platiť za ňu úhradu podľa čl. VI a dodržiavať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a zo zákona. K zmluve boli vypracované dodatky, keď Dodatkom č. X došlo k zmenám z dôvodu nedostatočného príjmu odporkyne, Dodatkami č. 2, X a X došlo k zmene v dôsledku zmeny sumy životného minima. Dňa XX. XX. XXXX bola uzavretá nová zmluva č. XXXXX-XXX/XXXX z dôvodu platnosti všeobecne záväzného nariadenia BBSK č. 20/2012 a z dôvodu zmeny výšky sumy životného minima. Nová zmluva o poskytovaní sociálnej služby č. XXXXX-XX/XXXX zrušila predchádzajúcu zmluvu spolu s dodatkami. Do dňa podania návrhu na súd odporkyňa neuhradila pohľadávku vo výške 2 267,21 Eur, preto sa navrhovateľ domáhal tohto nároku súdnou cestou.

Vzhľadom na skutočnosť, že odporkyňa bola rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 8Nc/810/87 zo dňa 18. 03. 1988 pozbavená spôsobilosti na právne úkony a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. P 111/88 zo dňa 21. 04. 1994 jej bola za opatrovníka ustanovená V. T. S., ktorá je zamestnankyňou navrhovateľa, súd uznesením č.k. 2Ps/28/2014-29 zo dňa 07. 08. 2015 ustanovil odporkyni opatrovníčku Mgr. Viktóriou Chromčíkovú na jej zastupovanie v tomto konaní.

Kolízna opatrovníčka vo svojom vyjadrení k návrhu žiadala návrh v časti zamietnuť. Uviedla, že zákonná úprava účinná do 31. 12. 2013 určovala sumu nezaplatených úhrad ako pohľadávku poskytovateľa, ktorá sa po úmrtí prijímateľa uplatňuje v dedičskom konaní. Z toho je zrejmé, že navrhovateľ si môže pohľadávku za toto obdobie uplatniť až po úmrtí odporkyne, preto je návrh v časti, kde sa navrhovateľ domáha zaplata úhrad do konca roka 2013 nedôvodný.

Účastníci súhlasili s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi obsahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/280/2014, a to návrhom na začatie konania, zmluvami o poskytovaní sociálnej služby č. XXXXX-XX/XXXX, č. XXXXX-XXX/XXXX, č. XXXXX-XX/XXXX, kalkulačnými listami, dodatkami k zmluvám, prehľadom pohľadávok, vyjadrením opatrovníčky odporkyne a návrhu navrhovateľa v časti vyhovel.

Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení účinnom do 31.12.2013), prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z.z., verejný poskytovateľ sociálnej služby určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74 v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce alebo vyššieho územného celku, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov.

Podľa § 72 ods. 8 veta prvá zákona č. 448/2008 Z.z., prijímateľ sociálnej služby uvedenej v § 31 a 34 až 41 je povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku.

Podľa § 73 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2013), po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 20% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

Podľa § 73 ods. 2 veta prvá zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom od 01.01.2014), Po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 25% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

Podľa § 73 ods. 7 zákona č. 448/2008 Z.z., prijímateľ sociálnej služby platí len časť úhrady za sociálnu službu, ak jeho príjem je vyšší, ako sú sumy ustanovené v odsekoch 1 až 5 a jeho výška nepostačuje na zaplata úhrady za sociálnu službu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 73 ods. 13 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2013), ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplata úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.

Podľa § 73 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom od 01.01.2014), ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani zaopatreným plnoletým deťom alebo rodičom, nezaplata úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že dňa XX. XX. XXXX bola medzi navrhovateľom a odporkynou uzavretá zmluva o poskytovaní sociálnej služby, na základe ktorej boli odporkyni poskytované sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú poskytované sociálne služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek typu domov

sociálnych služieb. Sociálna služba sa poskytovala pobytovou formou ako celoročná, na neurčitý čas so začatím poskytovania od 01. 01. 2011.

V čl. VI. bod 1 zmluvy je uvedené, že služby sa poskytujú za úhradu 268,80 Eur mesačne na základe kalkulačného listu, ktorý je prílohou zmluvy. V čl. VI. bod 5 je uvedené, že suma nezaplatenéj úhrady je vo výške 0,-Eur mesačne, pretože rozdiel medzi úhradami a mesačným príjmom odporkyne sa hradil z jej úspor na vkladnej knižke.

Dodatkom zo dňa 01. 03. 2011 došlo k zmene výšky úhrady na sumu 204,92 Eur mesačne s tým, že výška nezaplatenéj úhrady bola 56,38 Eur z dôvodu, že odporkyňa už nevlastnila žiadny majetok a jej príjem nebol dostačujúci na pokrytie stanovenej úhrady za služby. Výška nezaplatenéj mesačnej úhrady sa menila aj dodatkami č. X, X a X. Dňa XX. XX. XXXX bola uzavretá nová zmluva č. XXXXX-100/2013, na základe ktorej boli odporkyni poskytované sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek typu domov sociálnych služieb. Sociálna služba sa poskytovala pobytovou formou ako celoročná, na neurčitý čas so začatím poskytovania od 01. 01. 2011. V čl. 6 zmluvy bola upravená situácia, keď príjemca služby nemal dostatočný príjem a vznikal mu nedoplatok - nezaplatená úhrada. Dňa XX. XX. XXXX bola medzi navrhovateľom a odporkyňou uzavretá zmluva o poskytovaní sociálnej služby č. XXXXX-XX/XXXX, na základe ktorej sú odporkyni poskytované sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek typu domov sociálnych služieb. Sociálna služba sa poskytuje pobytovou formou ako celoročná, na neurčitý čas so začatím poskytovania od 01. 07. 2014. V čl. 6 zmluvy je upravená situácia, keď príjemca služby nemá dostatočný príjem a vzniká mu nedoplatok - nezaplatená úhrada. Suma tejto úhrady sa podľa § 73 ods. 12 zákona o sociálnych službách stáva pohľadávkou poskytovateľa, ktorú bude vymáhať najneskôr v dedičskom konaní. Výška záväzku závisí od počtu dní v danom mesiaci, pri 31 dňovom mesiaci je to 60,01Eur, pri 30 dňovom mesiaci je to 57,80 Eur, pri 29 dňovom je to 48,42 Eur a pri 28 dňovom je to 39,22 Eur. Za obdobie od 03/2011 do 10/2014 bol vypracovaný prehľad pohľadávok, kde celková nezaplatená úhrada za rok 2011 predstavovala sumu 123,25 Eur, za rok 2012 sumu 696,18 Eur, za rok 2013 sumu 786,79 Eur a za 10 mesiacov roka 2014 sumu 660,99 Eur, spolu sumu 2 267,21 Eur.

Odporkyňa je nemajetná, je slobodná a nemá ani deti. Jej priemerný mesačný príjem predstavuje sumu 267,90 Eur, pričom z tejto sumy jej po zaplatení úhrady za služby musí zostať suma 49,52 Eur. Zvyšok sumy nepokrýva celkovú sumu úhrady za poskytované sociálne služby. Z tohto dôvodu vzniká každý mesiac nedoplatok, ktorého výška sa mení podľa počtu dní v danom mesiaci.

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby ako aj zákon o sociálnych službách reaguje aj na situáciu, ak prijímateľ sociálnej služby nemá dostatočné finančné prostriedky na úhradu poskytovaných služieb. Za sociálne služby môže platiť aj iná osoba, táto povinnosť prechádza postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjmom prijímateľa sociálnej služby, a to na základe zmluvy o platení úhrady za sociálnu službu alebo na základe rozhodnutia obce alebo vyššie územného celku.

Z doložených listinných dokladov je zjavné, že odporkyňa je nemajetná, jej jediný príjem predstavuje suma 267,90 Eur mesačne, je slobodná a nevznikla tu povinnosť iných osôb na uhrádzanie mesačného nedoplatku. Zároveň má súd za to, že nie sú splnené podmienky na uplatnenie predmetného nároku v tomto konaní za obdobie do 31. 12. 2013 vzhľadom na skutočnosť, že zákon ustanovoval, že tento nedoplatok je pohľadávkou, ktorá sa v prípade, ak príjemca služby zomrie uplatňuje v dedičskom konaní. Predmetnú pohľadávku, ktorá vznikla za toto obdobie tak môže navrhovateľ uplatňovať až po úmrtí odporkyne ako prijímateľky služby, a to v dedičskom konaní. Z týchto dôvodov súd návrh v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal zaplatenia nezaplatenéj úhrady za mesiace 11/2011 až 12/2013 vo výške 1 606,22 Eur zamietol.

Pokiaľ ide o nezaplatené sumy úhrady za mesiace 01/2014 až 10/2014 vo výške 660,99 Eur, v tejto časti súd návrhu vyhovel. Podľa novej zmluvy aj novelizovaného znenia zákonného ustanovenia

v zákone o sociálnych službách v prípade sumy nezaplatennej časti úhrady podľa § 73 ods. 12 ide o pohľadávku poskytovateľa služieb, ktorá sa uplatňuje najneskôr v dedičskom konaní. V súčasnosti už nie je možnosť domáhania sa uplatnenia dlžnej sumy viazaná až na úmrtie príjemcu dávky, preto je možné uplatniť si takúto pohľadávku kedykoľvek po jej vzniku, teda už aj za života odporkyne. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že odporkyňa je naďalej nemajetná a jej príjem je nepostačujúci na úhradu poskytovaných služieb.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Odporkyňa bola v konaní v prevažnej časti úspešná, ale náhradu trov konania si neuplatnila a zo spisu jej ani žiadne trovy nevyplývajú, preto jej ju súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 O.s.p., musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).